

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Zespół Szkół w Sędziszowie

rok szkolny 2021/2022

*Opracowany przez:
Jagodę Wojewodę
Agnieszkę Skołucką*

„W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał; aby więc poprzez wszystko, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”

Jan Paweł II

Przemówienie w UNESCO

02. 06. 1980 r.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół w Sędziszowie określa pracę wychowawczą i profilaktyczną jako zgodne współdziałanie uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych . Jednocześnie uznaje, że pierwotne i największe prawa w zakresie wychowania i profilaktyki mają rodzice. Szkoła wzmacniając swoją wychowawczą rolę, w szerokim zakresie wspomaga rodziców w procesie wychowania oraz oddziaływań profilaktycznych.

Program jest tworzony z udziałem nauczycieli, uczniów, rodziców i jest spójny z programami nauczania, kształtuje postawy i umiejętności, osadzony jest w tradycji szkoły i lokalnej społeczności, uwzględnia zmiany tu zachodzące, zawiera wartości ważne dla społeczności szkolnej, wyznacza cele, zadania do realizacji, określa również odpowiedzialnych za realizację zadań.

W zakresie działań profilaktycznych program wspomaga uczniów w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, ogranicza i likwiduje czynniki ryzyka (jednostkowe, rodzinne, rówieśnicze, szkolne, środowiskowe), które zaburzają prawidłowy rozwój uczniów i dezorganizują ich zdrowy styl życia, inicjuje i wspomaga czynniki chroniące (jednostkowe, rodzinne, rówieśnicze, szkolne, środowiskowe), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi uczniów i ich zdrowemu życiu.

Pomimo, że wychowanie i profilaktyka są procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, to obydwie są ze sobą ściśle powiązane i posiadają pewien wspólny obszar: celem wychowania jest wszechstronnie dojrzały człowiek, a celem profilaktyki jest wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków. Można powiedzieć, że wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego. Wychowywanie i profilaktyka stanowi integralną całość z nauczaniem i jest zasadniczym zadaniem wszystkich pracowników szkoły. Codzienna działalność wychowawczo - profilaktyczna prowadzona przez wszystkich nauczycieli podczas zajęć dydaktycznych oraz tematyka podejmowana na godzinach wychowawczych,

umożliwiają realizację zadań, jakie nakładają na szkołę podstawy programowe. Integralną częścią Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są treści wychowawcze zawarte w Statucie, a także harmonogramie działań doraźnych i okolicznościowych. Niniejszy program ukierunkowuje wszystkie działania nauczycieli w realizacji zadań z zakresu wychowania i profilaktyki. Warunkiem osiągnięcia założonych przez nas celów jest zaangażowanie wszystkich nauczycieli, wychowawców i rodziców, jak również współpraca z różnymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jędrzejowie,
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziszowie,
- Komisariat Policji w Sędziszowie,
- Sąd Rodzinny w Jędrzejowie,
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Jędrzejowie,
- Parafia św. Brata Alberta w Sędziszowie,
- Urząd Miasta i Gminy w Sędziszowie,
- Kuratorium Oświaty w Kielcach ,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie,
- instytucje samorządowe oraz pozarządowe i inne,
- inne placówki oświatowe.

Chcemy osiągnąć wytyczone cele, planując i doskonaląc działania, zmierzające do podniesienia jakości kształcenia, wychowania i opieki. Ważna jest dla nas współpraca oparta na partnerstwie uczniów, rodziców i nauczycieli. Przyjmujemy, że naczelnym celem naszej edukacji jest wszechstronna pomoc wychowankowi w osiągnięciu dojrzałej osobowości, świadomego wyboru kształcenia, odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka oraz indywidualnego rozwoju do osiągnięcia sukcesu szkolnego.

Młody człowiek nierzadko wybiera drogę, która prowadzi do rozczarowań, staje się przyczyną uzależnień lub nawet tragedii. Coraz częściej doświadcza uczucia braku sensu życia oraz narastającą bezradność. Nasila się ona jeszcze bardziej w momencie, kiedy pojawiają się trudności z odnalezieniem fundamentalnych wartości, które są nieobecne nawet w miejscu, gdzie się tego nie spodziewamy.

Czas wolny jest niezwykle istotny i ma duży wpływ na jakość życia człowieka. W związku z tym już od najmłodszych lat powinno się przygotować dziecko do

odpowiedniego gospodarowania tym czasem i właściwego z niego korzystania . Uczniom, którym rodzina i najbliższe środowisko nie dostarczają odpowiednich wzorców i możliwości rozwoju, należy wskazywać wartościowe oferty spędzania czasu wolnego, tworzyć warunki do korzystania z nich, a także wyrównywać braki występujące w tym zakresie. W tym celu należy podjąć działania w kierunku: budzenia świadomości, iż czas wolny zawsze stanowi szansę do samorealizacji i jest wartością, której marnować nie wolno.

Natomiast na poczucie własnej wartości ma wpływ ocena wyników działania, zdolności, wygląd, a także ocena bliskich nam osób. Wzmacniania poczucia własnej wartości u uczniów można dokonywać poprzez wykazanie zainteresowania każdym uczniem. Ważne jest też rozmawianie na tematy osobiste poruszane przez uczniów, czy podkreślanie dobrych stron ich zachowania. Podnoszeniu poczucia własnej wartości służy również słuchanie uczniów, szukanie u każdego szczególnych umiejętności, a także dzielenie się z rodzicami pozytywnymi uwagami o dziecku. Wszystkie zachowania spostrzegane przez młodego człowieka są dla niego źródłem informacji. W wyniku tego buduje on swoje oczekiwania, potrzeby, dążenia, a brak możliwości ich zaspokojenia może prowadzić często do tzw. zachowań obronnych, którymi będą: apatia, bierność, izolacja, agresja, upór, ucieczka od świata. W związku z tym w procesie edukacji należy stymulować rozwój oczekiwań poznawczych i społecznych ucznia. Młodzież wychowująca się w atmosferze życzliwości, wzajemnego zaufania i otrzymująca uczucie i uznanie, funkcjonuje dobrze i prawidłowo się rozwija. W takiej atmosferze nie pojawiają się zachowania agresywne, konflikty, ale wystąpi wzajemna życzliwość zarówno uczniów między sobą, jak i uczniów wobec nauczyciela. Będą się też rozwijać niezbędne postawy, które należą do priorytetowych w systemie edukacji i wychowania. Nasi wychowankowie potrzebują wiedzy o otaczającym świecie, możliwości poznania samych siebie i umiejętności odróżniania dobra od zła, zaspokojenia ich podstawowych potrzeb, wprowadzania w świat wartości duchowych i przykładów dobrego życia. Nie pozwólmy, by młode pokolenie poszukując własnej tożsamości odnalazło wzorce do naśladowania w wymagowanej rzeczywistości, kreowanej głównie przez wszechobecne mass media.

Dajmy im szczęśliwe dzieciństwo, atmosferę ciepła i miłości, wzajemnego zrozumienia i zaufania. Zapewnijmy im sprzyjające warunki do rozwoju zdolności i zainteresowań, do odnoszenia sukcesów i uwierzenia w swoje możliwości. Pomagajmy młodzieży w pokonywaniu lęków, rozmawiajmy o ich problemach i skupiajmy ich uwagę na tym, co przynosi radość i służy bezpiecznemu

dorastaniu. Obecnie nauczyciel nie może być jedynie przekazicielem wiedzy, ale musi stać się osobą kreującą i wspierającą rozwój indywidualny i społeczny wychowanka. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2020/2021
- dokumentacji szkolnej, w tym dziennika elektronicznego (absencja na zajęciach, oceny okresowe i końcowe uczniów, uwagi nauczycieli)
- informacji nauczycieli, dyrekcji, pedagoga szkolnego oraz pracowników niepedagogicznych o bieżących problemach obserwowanych wśród uczniów
- indywidualnych rozmów z uczniami i rodzicami
- ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach diagnozy i modyfikacji oczekiwań i zasobów społeczności szkolnej
- wniosków i analiz (zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego),

Konkretną pomoc dla uczniów i ich rodziców będzie stanowił niniejszy program, a jego realizacja stanie się dla każdego nauczyciela okazją do podejmowania twórczej pracy wychowawczej, płaszczyzną wychowania ku wartościom, rozumianą jako wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu własnej, lecz właściwej hierarchii wartości, która gwarantuje wartościowe życie i osiągnięcie pełni człowieczeństwa. Pamiętajmy, że : „*nie ma wychowania bez wartości*”.

Program Wychowawczy ma decydujące znaczenie dla funkcjonowania szkoły i jest tworzony bądź aktualizowany co roku tak, by odpowiadał na rzeczywiste potrzeby społeczności szkolnej.

Misja i wizja szkoły

Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,

kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2021/2022 charakter priorytetowy ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę”

Wizja szkoły

Szkoła stanowi wspólnotę nauczycieli, uczniów i rodziców i dąży do zgodnego współdziałania w realizacji celów dydaktyczno-wychowawczych opartych o podstawowe wartości tj.: szacunek, wykształcenie, zaufanie, tolerancja, szczęście, pracowitość, odpowiedzialność, uczciwość, patriotyzm. Jest miejscem przyjaznym, bezpiecznym i w swych działaniach wspiera rozwój każdego ucznia.

Sylwetka absolwenta

Celem Zespołu Szkół w Sędziszowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym, zawodowym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, to absolwent:

- przygotowany do wykonywania wyuczonego zawodu,
- dążący do podnoszenia kwalifikacji,
- korzystający z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystujący narzędzia i technologie informatyczne,
- umiejący znaleźć się na rynku pracy,
- dojrzały w podejmowaniu decyzji i adekwatnie oceniający swoje możliwości,
- wolny od uzależnień, empatyczny i asertywny,

- tolerancyjny i z szacunkiem odnoszący się do tradycji i dorobku narodowego,
- odpowiedzialny za siebie i innych, szanujący innych,
- kierujący się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- znający i stosujący zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanujący siebie i innych, odpowiedzialny za siebie i innych, chętny do niesienia pomocy
- prezentujący aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- znający historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzegający zasady bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- posiadający wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmujący odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- znający zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumiejący związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień)

Określenie ideału absolwenta jest pomocą w konstruowaniu programu wychowawczego, a jednocześnie drogowskazem wytyczającym priorytety działania i pozwalającym sprecyzować cele wychowania.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.

4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym także w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),

- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

W roku szkolnym 2021/2022 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Metody i formy pracy

Metody:

1. Prowadzenie tematycznych godzin do dyspozycji wychowawcy klasy, związanych z problematyką programu wychowawczego.
2. Włączenie problematyki programu wychowawczego do realizacji wszystkich przedmiotów nauczania.
3. Prowadzenie indywidualnej pracy wychowawczej z poszczególnymi uczniami.
4. Zajęcia praktyczne i warsztatowe.
5. Akademie, apele, inscenizacje szkolne, imprezy okolicznościowe.
6. Pogadanki, prelekcje, prezentacje.
7. Organizowanie zajęć integracyjnych, wycieczek i wyjazdów.
8. Turnieje sportowe, potyczki klasowe, zabawy szkolne.
9. Organizowanie konkursów przedmiotowych i tematycznych.
10. Współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną.

Formy pracy:

1. Praca w zespołach zadaniowych.
2. Praca w grupach.
3. Praca indywidualna.

Struktura oddziaływań wychowawczych

✓ Dyrektor:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji,

- współpracuje z zespołem wychowawców, nauczycielami, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”* rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

✓ **Rada pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

✓ **Nauczyciele:**

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

✓ **Wychowawcy klas:**

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w izolacji w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

✓ **Pedagog szkolny:**

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,

- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

✓ **Rodzice:**

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

✓ **Samorząd uczniowski:**

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Zaplanowana i realizowana praca wychowawcza z klasą następuje poprzez:

- odpowiednio dobraną tematykę godzin wychowawczych uwzględniając potrzeby i rozwój osobowościowy powierzonych dzieci,
- angażowanie rodziców w życie klasy, inspirowanie ich do współodpowiedzialności za rozwój dziecka i powierzone zadania,
- stosowanie urozmaiconych form pracy z uczniami i rodzicami: dyskusje, ankiety, indywidualne rozmowy, warsztaty, wycieczki, filmy, wywiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, spotkania integrujące grupę,
- wspólne zajęcia i wdrażanie do samodzielnych działań,
- wdrażanie samorządów klasowych do aktywnego działania w zespole,
- uczenie samodzielności w podejmowaniu decyzji i odpowiedzialności za powierzone zadania,
- zwracanie uwagi na świadome przestrzeganie przez uczniów obowiązujących w szkole reguł zachowania, ich praw i obowiązków.
- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły oraz wysoki poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- koordynuje, nadzoruje i organizuje działania wychowawcze w szkole,

- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Sposoby ewaluacji

1. Ankiety dla nauczycieli, uczniów i ich rodziców.
2. Wywiad.
3. Obserwacja uczestnicząca.
4. Analiza dokumentacji szkolnej i klasowej.
5. Obserwacja dokonań uczniów.
6. Sondaż wśród uczniów.
7. Rozmowy z nauczycielami.

Etapy powstawania i aktualizowania

Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły

1. Powołanie zespołu nauczycieli do opracowania projektu programu.
2. Diagnoza stanu obecnego i potrzeb szkoły.
3. Uzgodnienie misji szkoły i określenie modelu absolwenta.
4. Wyznaczenie priorytetów wychowawczych.
5. Opracowanie celów i zadań wychowania.
6. Wypracowanie sposobów ewaluacji.
7. Ustalenie zadań i sposobów realizacji.
8. Konsultacje z przedstawicielami Komitetu Rodzicielskiego.
9. Omówienie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej uwzględniające:
 - wyznaczenie terminów realizacji i osób odpowiedzialnych za wykonanie zadania
 - wprowadzenie poprawek i sformułowanie ostatecznej wersji zapisu
 - zatwierdzenie programu
10. Zapoznanie rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym podczas wywiadówek

11. Opracowanie przez nauczycieli i wychowawców pisemnego sprawozdania z realizacji zadań Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na podsumowującej RP.
12. Ocena realizacji zadań wychowawczych szkoły uwzględniająca końcowo-roczone refleksje i uwagi oraz materiały ewaluacyjne poszczególnych nauczycieli.
13. Przygotowanie na nowy rok szkolny zmodyfikowanej wersji Programu Wychowawczego zawierającej zdobyte doświadczenia, nowe okoliczności w pracy szkoły oraz priorytety działań wyznaczone przez MEN.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2021/2022 w Zespole Szkół w Sędziszowie

(stanowi podstawę do opracowania planu pracy wychowawcy klasy)

OB-SZAR	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
I. Psychologiczno-pedagogiczne.	1.Prowadzenie pracy opiekuńczej wynikającej z potrzeb młodzieży. 2.Rozpoznanie sytuacji zdrowotnej i materialnej młodzieży. 3.Współpraca nauczycieli i wychowawców z rodzicami, pedagogiem szkolnym i dyrekcją. 4.Dbanie o realizację zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych: -objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów ze	- indywidualne rozmowy z rodzicami i opiekunami prawnymi, - zebrania z rodzicami - konsultacje z pedagogiem szkolnym - spotkania w zespołach	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny

	<p>specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>-diagnozowanie niepowodzeń i organizowanie pomocy dla uczniów mających trudności w nauce.</p> <p>-dostosowanie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej do potrzeb uczniów o specyficznych trudnościach w nauce</p> <p>5.Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i funkcjonowania w szkole (BHP).</p> <p>6.Pedagogizacja rodziców-spotkania z przedstawicielami instytucji społecznych.</p> <p>7.Uświadomienie rodzicom odpowiedzialności za dziecko oraz motywowanie do sprawowania większej kontroli nad dziećmi (wypełnianie obowiązku szkolnego do 18 roku życia).</p> <p>8. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych.</p> <p>9. Wyrównywanie braków edukacyjnych spowodowanych pandemią Covid- 19 i nauczaniem zdalnym.</p>		
--	--	--	--

<p style="text-align: center;">II. Działania opiekuńczo - wychowawcza</p>	<p>1. Adaptacja młodzieży do nowego środowiska.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi aktami prawnymi.</p> <p>3. Integracja zespołu klasowego.</p> <p>4. Przeprowadzanie godzin wychowawczych zgodnie z planem pracy i aktualnymi potrzebami młodzieży.</p> <p>5. Budowanie pozytywnych relacji wychowawca-nauczyciel-pedagog-uczeń w celu zachęcenia uczniów do szukania pomocy wśród dorosłych oraz specjalistów.</p> <p>6. Praca nad poprawą frekwencji w szkole, motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne.</p> <p>7. Diagnozowanie potrzeb uczniów wpływających na ich wyniki w nauce i frekwencję.</p> <p>8. Kształtowanie postaw moralno-etycznych.</p> <p>9. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.</p>	<p>-godziny wychowawcze,</p> <p>-rozmowy indywidualne z młodzieżą, rodzicami i opiekunami prawnymi,</p> <p>-konsultacje z pedagogiem szkolnym,</p> <p>-współpraca z instytucjami,</p> <p>-uroczystości szkolne i klasowe</p>	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>
--	--	--	---

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">III. Wychowanie patriotyczno-obywatelskie</p>	<p>1.Uczenie poszanowania symboli narodowych i szkolnych.</p> <p>2.Przygotowanie uroczystości szkolnych poświęconych świętom państwowym.</p> <p>3.Udział młodzieży w uroczystościach patriotycznych organizowanych poza szkołą.</p> <p>4.Kultywowanie tradycji i obyczajów szkoły.</p> <p>5.Wspieranie Samorządu Uczniowskiego.</p> <p>6.Wspieranie działalności charytatywnej.</p> <p>7.Przygotowanie wychowanków do znalezienia właściwego miejsca w społeczeństwie, do wypełniania zadań czekających ich w życiu zawodowym i publicznym.</p>	<p>-udział w uroczystościach szkolnych,</p> <p>-spotkanie z byłym więźniem obozu koncentracyjnego,</p> <p>-zebrania Samorządu Uczniowskiego,</p> <p>-akcje charytatywne,</p> <p>-przygotowywanie gazetek okolicznościowych</p>	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">IV. Edukacja prozdrowotna</p>	<p>1.Promowanie zdrowego stylu życia, w tym:</p> <p>a. zdrowego stylu odżywiania się i wskazywanie zagrożeń wynikających z zaburzeń odżywiania (bulimia i anoreksja)</p> <p>b. aktywności fizycznej</p>	<p>-godziny wychowawcze,</p> <p>-konsultacje z pedagogiem szkolnym,</p> <p>-współpraca z instytucjami,</p> <p>-projekcje filmów,</p> <p>-prelekcje</p>	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>

	<p>c. wskazywanie sposobów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym (cukrzyca, AIDS, czerniak, choroba wieńcowa).</p> <p>2. Podejmowanie tematyki zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 i profilaktyki opartej na przestrzeganiu właściwych zasad higieny.</p> <p>3. Wspomaganie uczniów w zapobieganiu stanom depresyjno-lękowym.</p> <p>4. Organizowanie doraźnej, fachowej pomocy w sytuacjach kryzysowych i stresogennych.</p>		
V. Profilaktyka zachowań ryzykownych	<p>1. Organizowanie zajęć edukacyjno-profilaktycznych z zakresu odpowiedzialności prawnej.</p> <p>2. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze, leki).</p> <p>3. Uczenie asertywności w różnych sytuacjach życiowych.</p>	<p>-godziny wychowawcze,</p> <p>-rozmowy, pogadanki, dyskusje</p> <p>-konsultacje z pedagogiem szkolnym,</p> <p>-współpraca z instytucjami</p>	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>

	<p>4.Przeciwdziałania zachowaniom agresywnym i przemocy (w tym cyberprzemocy).</p> <p>5.Wdrażanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych. Uczenie bezpieczeństwa w Internecie.</p> <p>6.Uświadamianie uczniom i ich rodzicom konsekwencji wynikających z uzależnień.</p>		
<p>VI. Wspieranie kariery szkolnej i przygotowanie do kontynuacji nauki oraz podjęcia pracy zawodowej.</p>	<p>1. Motywowanie ucznia do ciągłego doskonalenia się i kształcenia.</p> <p>2. Zapoznanie młodzieży klas maturalnych z możliwością dalszego kształcenia się oraz podjęciem pierwszej pracy.</p> <p>3. Wskazywanie autorytetów, spotkania z przedstawicielami firm.</p> <p>5.Monitorowanie zapotrzebowania miejscowego rynku pracy.</p> <p>6.Informowanie młodzieży o ofertach pracy.</p> <p>7. Wycieczki do zakładów pracy/ warsztaty/ praktyki.</p> <p>8. Organizowanie dodatkowych zajęć dla maturzystów.</p>	<p>- lekcje tematyczne,</p> <p>- dodatkowe zajęcia przedmaturalne,</p> <p>- prezentacje filmów,</p> <p>- spotkania z przedsiębiorcami (rzeczywiste, online),</p> <p>- praktyki, warsztaty,</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, nauczyciel pp, pedagog, dyrektor</p>

	<p>9. Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia.</p> <p>10. Wycieczki zawodowe.</p>		
--	---	--	--

Załącznik nr 1 - Harmonogram uroczystości w roku szkolnym 2021/2022

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest programem długoterminowym i będzie wzbogacany dodatkowymi zadaniami i formami oddziaływań zgodnymi z aktualnymi potrzebami szkoły.

Realizacja szczegółowych zadań szkoły w tym zakresie, będzie więc uwzględniana w planie pracy szkoły, jak i jej poszczególnych pracowników, struktur (wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele przedmiotów zawodowych, pedagog szkolny, bibliotekarz, Samorząd Uczniowski, pracownicy administracji i obsługi).

Program zakłada, zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w jego realizację - pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych. Przyjmuje się bowiem, że młodzież wychowuje i chroni osoba, a nie program „sam w sobie”. Człowiek uczy się jedynie w relacjach z osobami – uczymy „całego” ucznia, „całym” sobą.

Program wychowawczo- profilaktyczny Zespołu Szkół w Sędziszowie uzyskał pozytywną opinię Rady Pedagogicznej w porozumieniu z Radą Rodziców w dniu 28 września 2021 roku.

Program wychowawczo- profilaktyczny Zespołu Szkół w Sędziszowie został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w dniu 30 września 2021 roku.